

Súd: Okresný súd Košice II
Spisová značka: 44C/39/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7218211281
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 03. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alžbeta Beňáková
ECLI: ECLI:SK:OSKE2:2019:7218211281.2

Uznesenie

Okresný súd Košice II, v právnom spore žalobcu: X.) K. T., L.. X.X.XXXX, J. B. X, 040 01 Košice, 2.) B. R., L.. XX.XX.XXXX, J. B. X, 040 01 Košice, obaja zastúpení JUDr. Richardom Kovalčíkom, advokátom so sídlom Rázusova 1, 040 01 Košice, proti žalovanému: C.. G. K., J. M. XXXX/XX, XXX XX M., v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Návrh žalobcov 1.) a 2.) na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a.

II. Žalovanému náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

III. Žalobcovia 1.) a 2.) m a j ú nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % proti žalovanému, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobcovia 1.) a 2.) sa návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia doručeným súdu dňa 20.11.2018 domáhali uloženia povinnosti, aby sa žalovaný zdržal akýchkoľvek stavebných prác v súvislosti s realizáciou stavby „Parkovisko B., Košice“ na pozemkoch s parc. č. 2496/4, 2496/5, 2496/8 a 2496/10 (parcely registra „C“ KN) v k.ú. Skladná, ktorá bola povolená rozhodnutím Mesta Košice zo dňa 2.3.2017, č. k. MK/A/2017/07510-3, a to až do právoplatného skončenia konania vedeného Krajským súdom v Košiciach pod sp. zn. 6S/101/2018.

2. V návrhu v prvom rade žalobcovia poukázali na skutočnosť, že od vydania neodkladného opatrenia uznesením Okresného súdu Košice II sp. zn. 22C/64/2018 zo dňa 14.9.2018, ktorým súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol, došlo k zmene skutkových okolností.

3. Dňa 24.8.2018 podali žalobcovia ako opomenutí účastníci prostredníctvom svojho právneho zástupcu na Krajskom súde v Košiciach všeobecnú správnu žalobu proti rozhodnutiam orgánu verejnej správy, ktorou sa žalobcovia domáhajú vydania uznesenia, ktorým by konajúci súd uložil orgánu verejnej správy (Mesto Košice) povinnosť doručiť žalobcom ako opomenutým účastníkom rozhodnutie vydané dňa 28.6.2016, č.k. A/2016/12785-03/IV/GAR a rozhodnutie vydané dňa 2.3.2017, č.k. MK/A/2017/07510-3. Konanie je vedené pod sp. zn. 6S/101/2018.

4. Ďalej dôvodili, že tak ako vyplýva z obsahu podanej správnej žaloby, žalobcovia boli preukázateľne opomenutí ako účastníci územného a stavebného konania týkajúceho sa stavby „Parkovisko B., Košice“, v dôsledku čoho sa žalobcovia objektívne nemohli predmetných správnych konaní zúčastniť. Zo strany orgánu verejnej správy došlo k odňatiu možnosti konať pred orgánom verejnej správy, a tým zároveň aj k závažnému zásahu do práv žalobcov. V prípade, ak správny súd zistí, že žalobcovia boli opomenutými účastníkmi v správnom konaní, uznesením rozhodne, že orgán verejnej správy je povinný doručiť žalobcom vo veci vydané rozhodnutie. Doručením sa zo zákona odkladajú účinky napadnutého

rozhodnutia. Do toho času však rozhodnutie orgánu verejnej správy je právoplatné a vykonateľné a nič nebráni stavebníkovi, aby začal s realizáciou stavby, čím sa zmarí účel správnej žaloby.

5. Z priložených listín je zrejmé, že stavebníkom je žalovaný, čím je preukázaná pasívna vecná legitímácia (stavebné povolenie, LV č. 11420 pre k. ú. Skladná). Žalobcovia poukázali na skutočnosť, že v konaní na krajskom súde dňa 20.9.2018 podali tiež návrh na priznanie odkladného účinku správnej žaloby, o ktorom doposiaľ nebolo rozhodnuté.

6. K potrebe bezodkladne upraviť pomery ďalej žalobcovia konštatovali, že žalovaný už začal s realizáciou stavby (výrub stromov, výkopové a terénne práce). Tieto skutočnosti preukazujú nebezpečenstvo hrozacej ujmy, resp. naliehavosť situácie. Pokračovaním realizácie stavby konanie vedené na krajskom súde, resp. rozhodnutie, ktorým by súd nariadil správny orgán, aby žalobcom ako opomenutým účastníkom doručil príslušné rozhodnutie správneho orgánu stratí zmysel.

7. Žalobcovia v podanom návrhu poukázali aj na charakter inštitútu neodkladného opatrenia, ktoré je samostatným inštitútom k priznaniu odkladného účinku správnej žaloby s tým, že neodkladné opatrenie nesporne zaručuje rýchlejšiu a efektívnejšiu ochranu práv navrhovateľov, ako je to v prípade inštitútu odkladného účinku správnej žaloby.

8. Žalobcovia ako dôkazy preukazujúce ich tvrdenia priložili k návrhu uznesenie Okresného súdu Košice II č.k. 22C/64/2018-38 zo dňa 14.9.2018, stavebné povolenie vydané Mestom Košice č. MK/A/2017/07510-3 zo dňa 2.3.2017, články z novín Košice: Dnes zo dňa 19.11.2018, Košice Korzár zo dňa 19.11.2018, fotografie zo stavby „Parkovisko B., Košice“ s rôznymi transparentmi, LV č. 11420 pre k. ú. Skladná, všeobecnú správnu žalobu opomenutých účastníkov adresovanú Krajskému súdu v Košiciach, doručenú dňa 24.8.2018. Zároveň žalobcovia uhradili súdny poplatok vo výške 33,- €.

9. Z uznesenia Okresného súdu Košice II č. k. 22C/64/2018-38 zo dňa 4.9.2018 vyplýva, že súd zamietol návrh na nariadenie neodkladného opatrenia z dôvodu, že nebola preukázaná pasívna vecná legitímácia žalovaného ako stavebníka stavby a z dôvodu, že nebola preukázaná naliehavosť nariadenia neodkladného opatrenia a nebezpečenstvo hrozacej ujmy z dôvodu, že súd nemal preukázané, že sa začalo s realizáciou stavby.

10. Zo stavebného povolenia vydaného Mestom Košice č. MK/A/2017/07510-3 zo dňa 2.3.2017 vyplýva, že Mesto Košice ako príslušný správny orgán vykonávajúci štátnu správu na úseku pozemných komunikácií povoľuje stavbu „Parkovisko B., Košice“, ktorá sa bude nachádzať na pozemkoch s parcelnými č. 2496/4, č. 2496/5, č. 2496/8 a č. 2496/10 v k. ú. Skladná stavebníkovi Mgr. Peter Drozda, Obrody 25, 040 01 Košice so stanovením záväzných podmienok a s platnosťou stavebného povolenia do dvoch rokov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia (rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 22.3.2017).

11. Z jednotlivých článkov uverejnených v novinách Košice: Dnes a Košice Korzár zo dňa 19.11.2018 vyplýva nespokojnosť obyvateľov ulice B. S. G. so stavbou parkoviska, ktorí vnímajú stavbu veľmi emotívne a z priložených fotografií vyplýva začiatok realizácie stavby.

12. Z LV č. 11420 pre k. ú. Skladná, Obec: KOŠICE- JUH, Okres: Košice IV vyplýva, že vlastníkom parcely č. 1617/17 a č. 2496/10, druh pozemku: ostatná plocha je C.. G. K., L.. XX.X.XXXX, M. XXXX/XX, XXX XX Košice.

13. Z priloženej všeobecnej správnej žaloby vyplýva, že bola doručená dňa 24.8.2018 na Krajský súd v Košiciach, ktorú podali žalobcovia S. K. C., L.. XX.X.XXXX, bytom B. X, 040 01 Košice ako opomenutí účastníci proti žalovanému: Mesto Košice, proti rozhodnutiam orgánu verejnej správy, ktorou sa domáhali uloženia povinnosti žalovanému doručiť žalobcom ako opomenutým účastníkom vo veci rozhodnutie žalovaného vydané dňa 28.6.2016, č. k. A/2016/12785-03/IV/GAR, a rozhodnutie žalovaného vydané dňa 2.3.2017, č. MK/A/2017/07510-3 zo dňa 2.3.2017 a to do 15 dní od nadobudnutia právoplatnosti uznesenia. V podanej žalobe poukázali na skutočnosť, že sú podieloví spoluvlastníci pozemku, ktorý bezprostredne susedí s pozemkom (parc. č. 2496/10), na ktorom ma byť realizovaná stavba.

14. Uznesením č. k. 44C/39/2018-65 zo dňa 5.12.2018 súd vo výroku I zamietol návrh žalobcov na nariadenie neodkladného opatrenia a vo výroku II žalovanému nepriznal náhradu trov konania. V odôvodnení súd dospel k záveru, že žalobcovia okrem toho, že neosvedčili potrebu bezodkladnej úpravy pomerov medzi stranami sporu, neosvedčili ani svoju aktívnu vecnú legitimitáciu na podanie predmetného návrhu. Z tvrdených skutočností a z predložených dôkazov nemal súd spoľahlivo preukázané, že žalobcovia by boli dotknutí na svojich právach konaním žalovaného, resp. či skutočne sú opomenutí účastníci konania. Uvedené skutočnosti budú riešené až v konaní pred krajským súdom, ktorý bude skúmať, či sa s nimi malo konať ako s účastníkmi správneho konania, alebo naopak nemalo konať a súd nemal k dispozícii dostatok listinných dôkazov spoľahlivo preukazujúcich ich aktívnu vecnú legitimitáciu, na základe ktorých by si sám vyriešil túto otázku ako otázku prejudiciálnu. Okrem iného, samotnú všeobecnú správnu žalobu okrem žalobcov 1.) a 2.) mala podať aj ďalšia fyzická osoba, ktorá však v tomto návrhu absentuje. Aj napriek skutočnosti, že neodkladné opatrenie a priznanie odkladného účinku správnej žaloby sú síce dva samostatne inštitúty, pre danú vec sa však v poskytnutí ochrany vzájomne prelínajú a to aj vo vyriešení základných nielen hmotnoprávných otázok a toto civilné konanie jednoznačne súvisí s konaním pred správnym súdom.

15. Ďalej skonštatoval, že čo sa týka bezodkladnej potreby upraviť dočasne pomery medzi stranami sporu, z priložených fotografií a tvrdení žalobcov mal súd preukázané, že stavebník začal so stavbou, došlo už k vyrubeniu stromov a začatí výkopových prác, čím by v tomto štádiu boli viac ohrozené práva stavebníka, ktorý realizuje stavbu na základe právoplatného a vykonateľného stavebného povolenia, ktoré zohľadnilo aj vyjadrenia dotknutých orgánov či už štátnej správy, či súkromných právnických osôb. Tak ako už súd uviedol vyššie, súd je povinný v tomto konaní poskytnúť ochranu nielen strane žalobcu, ale aj strane žalovaného, ktorý prípadne môže byť obmedzený len do tej miery, aby neodkladné opatrenie nemalo za následok jeho reálne znemožnenie ochrany oprávnených záujmov.

16. Súd pri rozhodovaní vždy vychádza zo stavu v čase vydania rozhodnutia a v tejto situácii ani nariadením neodkladného opatrenia by nebolo možné vrátiť stavenisko do predošlého stavu, stavu pred vyrúbaním stromov a pred výkopovými prácami, nakoľko nariadenie neodkladného opatrenia pôsobí vždy do budúca (ex nunc).

17. V danej veci preto súd dospel k záveru, že listinné dôkazy predložené žalobcom nepreukazujú nielen ich aktívnu vecnú legitimitáciu, ale nie sú natoľko presvedčivé, aby súd mohol urobiť spoľahlivý záver o zásahu do práv žalobcov konaním žalovaného.

18. Na podporu vyššie uvedeného sa súd oprel aj o tvrdenie krajského súdu vo veci sp. zn. 1Co/373/2018, ktorý uviedol, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia nemá vzťah k žiadnemu hmotnoprávnemu nároku vyplývajúcejmu zo záväzkovoprávneho vzťahu medzi stranami sporu a už z tohto dôvodu mu nemožno vyhovieť. Súd však aj napriek tomu považoval za potrebné vysporiadať sa s námietkami žalobcov. Navyše v konaní pred krajským súdom sp. zn. 6S/101/2018 podali žalobcovia ešte dňa 20.9.2018 návrh na priznanie odkladného účinku správnej žaloby, o ktorom bude súd rozhodovať.

19. Vzhľadom na uvedené závery súdu a za danej situácie s prihliadnutím na viacero sporných otázok, nebol dôvod na nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle návrhu žalobcov, preto súd vo výroku I návrh žalobcov na nariadenie neodkladného opatrenia v celom rozsahu zamietol a vo výroku II žalovanému nepriznal náhradu trov konania.

20. Proti uvedenému uzneseniu v zákonnej lehote podali dňa 2.1.2019 žalobcovia odvolanie s návrhom, aby ho odvolací súd zmenil tak, že nariadi neodkladné opatrenie v znení uvedenom v návrhu žalobcov, alebo aby uznesenie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Žalobcovia odôvodňovali odvolanie podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP. So záverom súdu prvej inštancie, ktorý zamietnutie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia založil na tom, že žalobcovia údajne (i) neosvedčili svoju aktívnu vecnú legitimitáciu v konaní, resp. (ii) neosvedčili potrebu bezodkladnej úpravy pomerov medzi stranami sporu, teda nevyhnutnosť zásahu súdu formou neodkladného opatrenia, sa žalobcovia nestotožnili. Z listinných dôkazov jednoznačne vyplýva, že žalobcovia sú podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností, a to pozemku registra „C“ KN s par. č. 2496/11 a stavby so súp. č. 1499, ktorá sa nachádza čiastočne aj na tomto pozemku, pre katastrálne územie D., pričom pozemok, ktorého sú žalobcovia podieloví spoluvlastníci (a na ktorom sa nachádza stavba, ku ktorej majú žalobcovia taktiež

spoluvlastnícky podiel), bezprostredne susedí s pozemkom (s parc. č. 2496/10), na ktorom žalovaný v súčasnosti realizuje stavbu „Parkovisko B., Košice“.

21. Nakoľko žalobcovia sú spoluvlastníkmi susedných nehnuteľností (pozemok a stavba), vzhľadom na uvedené skutočnosti a účel umiestnenia a uskutočnenia stavby žalovaného, žalobcovia nesporne spĺňajú podmienky na priznanie postavenia účastníkov konania v územnom a stavebnom konaní. Vzhľadom na uvedenú skutočnosť je taktiež nesporne zrejmé, že žalobcovia majú zároveň aj aktívnu vecnú legitímáciu v tomto konaní. Vychádzajúc zo samotného odôvodnenia uznesenia je zrejmé, že žalovaný začal s realizáciou stavby, t.j. existuje tu nebezpečenstvo hroziacej ujmy, t.j. naliehavosť situácie. Ak totiž žalovaný dokončí realizáciu stavby v celom rozsahu, konanie vedené Krajským súdom v Košiciach pod sp. zn. 6S/101/2018, resp. rozhodnutie, ktorým by predmetný súd nariadil správneho orgánu, aby žalobcom ako opomenutým účastníkom konania doručil príslušné rozhodnutia správneho orgánu, stratí akýkoľvek zmysel. Z uvedeného je teda zrejماً jednoznačná potreba bezodkladnej úpravy pomerov. To, že žalovaný realizuje stavbu na základe stavebného povolenia, ktoré zohľadnilo aj stanoviská dotknutých orgánov štátnej správy, neznamená, že v predmetnej situácii nie je možné nariadiť neodkladné opatrenie. Zákonnosť stavebného povolenia bola žalobcami spochybnená, pričom stanoviská dotknutých orgánov nenahrádzajú práva účastníkov stavebného, resp. územného konania. Okrem vyššie uvedeného žalobcovia taktiež uvádzajú, že im nie je vôbec zrejmé, aké reálne znemožnenie ochrany oprávnených záujmov žalovaných by neodkladné opatrenie malo spôsobiť.

22. Uznesením č.k. 11Co/31/2019-100 zo dňa 1.3.2019 Krajský súd v Košiciach ako príslušný odvolací súd zrušil napadnuté uznesenie a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Odvolací súd vytkol súdu prvej inštancie, že nevenoval dostatočnú pozornosť skúmaniu, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť vo veci. Úvahu súdu prvej inštancie, že neodkladné opatrenie a priznanie odkladného účinku správnej žaloby sú síce dva samostatne inštitúty, pre danú vec sa však v poskytnutí ochrany vzájomne prelínajú a že toto civilné konanie jednoznačne súvisí s konaním pred správnym súdom, považoval v tejto rovine za plne opodstatnenú. Tieto úvahy a argumentácia súdu prvej inštancie však svedčili skôr záveru o nedostatku vecnej príslušnosti súdu v civilnom sporovom konaní (nie ku nedôvodnosti návrhu), čomu však nezodpovedá okruh strán sporu. Konštatoval, že uvedenú otázku je preto potrebné posudzovať aj vo svetle toho, či žalovanou stranou sporu v týchto rozdielnych konaniach - civilnom a správnom - sú totožné alebo rozdielne subjekty. V danom prípade je žalovaným stavebník, ako fyzická osoba, ktorá nie je stranou sporu v konaní správnom (kde je žalovaným Mesto Košice), preto logické úvahy súdu prvej inštancie sú v uvedenom zmysle nepresvedčivé, ak z nich nevyplýva jednoznačný právny záver o dostatku právomoci, či vecnej príslušnosti z hľadiska ust. § 1, § 2 a § 3 CSP.

23. Po posúdení záverov súdu prvej inštancie odvolacím súdom, tieto opäť nemajú potrebnú jednoznačnosť a presvedčivosť. Jedným zo skutkových a právnych dôvodov pre zamietnutie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v preskúmvanej veci, ktorý - ako súd prvej inštancie konštatuje vyššie - je sám o sebe pre zamietnutie návrhu postačujúcim, je dôvod spočívajúci v tom, že vo vyriešení základných, nielen hmotnoprávných otázok, toto civilné konanie jednoznačne súvisí s konaním pred správnym súdom a že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia nemá vzťah k žiadnemu hmotnoprávnemu nároku vyplývajúcejmu zo záväzkovoprávneho vzťahu medzi stranami sporu. Vo svetle uvedeného je potom otázne, či žalobcom tvrdená - a súdom prvej inštancie akceptovaná - zmena skutkových okolností, spočívajúca v tom, že žalovaný ako stavebník začal s realizáciou stavebných prác, je relevantná pre posúdenie dôvodnosti tohto návrhu, ak skutkové okolnosti, pre ktoré bol tiež návrh žalobcov zamietnutý, spočívajúce v tom, že žalovaný ako stavebník stavebné práce môže vykonávať na základe stavebného povolenia, ktoré je stále právoplatné a vykonateľné, rovnako ako v čase predchádzajúceho rozhodnutia Okresného súdu Košice II z 21. novembra 2018, č. k. 22C 64/2018-38. Ďalej poukázal na bod 27 odôvodnenia napadnutého uznesenia, v ktorom súd prvej inštancie konštatoval, že uvedené skutočnosti budú riešené až v konaní pred krajským súdom, ktorý bude skúmať, či sa s nimi malo konať ako s účastníkmi správneho konania, alebo naopak nemalo konať a že súd nemal k dispozícii dostatok listinných dôkazov spoľahlivo preukazujúcich ich aktívnu vecnú legitímáciu, na základe ktorých by si sám vyriešil túto otázku ako otázku prejudiciálnu. Uvedený záver odvolací súd nepovažoval za správny, pretože skúmanie otázky (ani ako otázky prejudiciálnej), či sa so žalobcami malo, alebo naopak nemalo, konať ako s účastníkmi správneho konania, nepatrí do jeho právomoci, resp. vecnej príslušnosti. Pokiaľ ide o odvolaciu námietku žalobcov, spočívajúcu v tvrdení nesprávnosti záveru súdu prvej inštancie o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcov, ku ktorému

súd prvej inštancie dospel pre nedostatok žalobcami poskytnutých listinných dôkazov, odvolací súd túto považoval v konečnom dôsledku za opodstatnenú.

24. Pre prípad, že by súd prvej inštancie dospel k záveru o splnení procesných podmienok konania, odvolací súd považoval za potrebné akcentovať, že žalobca má v konaní povinnosť tvrdenia a dôkaznú povinnosť. Pokiaľ žalobcovia poukázali na návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zo 17. novembra 2018, resp. jeho prílohy (stavebné povolenie a správna žaloba, kde je odkaz na verejnú a súdu z úradnej povinnosti dostupnú listinu, a to LV č. 10952, z ktorej má vyplývať, že žalobcovia sú podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností, ktoré bezprostredne susedia s pozemkom, na ktorom žalovaný realizuje stavbu), odvolací súd po posúdení dospel k záveru, že táto odvolacia námietka je opodstatnená, pričom dospel k záveru, že ak ide o všeobecne známu skutočnosť zverejnenú vo verejne dostupnom registri (napr. výpis z LV) stáva sa zisteným skutkovým stavom, nie je potrebné ju dokazovať. Povinnosť tvrdenia podľa názoru odvolacieho súdu uvedenou právnou úpravou nebola u strán sporu oslabená.

25. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a právne zdôvodnenie odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie v súlade s ust. § 389 ods. 1 písm. a) a b) CSP a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie tiež o všetkých trovách, vrátane trov odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

26. Súd viazaný právnym názorom krajského súdu opätovne posúdil návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, najmä podľa týchto ustanovení zákona:

27. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

28. Podľa § 324 ods. 2 CSP na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd.

29. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

30. Podľa § 325 ods. 2 CSP písm. d) CSP neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala, alebo niečo znášala.

31. Podľa § 328 ods. 2 veta prvá CSP o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 30 dní od doručenia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý spíňa náležitosti podľa § 326.

32. Podľa § 329 ods. 1 veta prvá CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

33. Podľa § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

34. Podľa § 336 ods. 1 CSP ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania, môže vo výroku uznesenia uložiť navrhovateľovi povinnosť podať v určitej lehote žalobu vo veci samej. Súd túto povinnosť neuloží najmä vtedy, ak je predpoklad, že neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami.

35. Predmetom navrhovaného neodkladného opatrenia bolo uloženie povinnosti žalovanému zdržať sa akýchkoľvek stavebných práv v súvislosti s realizáciou stavby „Parkovisko Ludmanská, Košice“ na pozemkoch parc. č. 2496/4, 2496/5, 2496/8 a 2496/10 (parcely registra „C“ KN) v k. ú. D.á, ktorá bola povolená rozhodnutím Mesta Košice zo dňa 2.32.2017, č. k. MK/A/2017/07510-3 a to až do právoplatného skončenia konania vedeného Krajským súdom v Košiciach pod sp. zn. 6S/101/2018.

36. Neodkladným opatrením môžu byť dočasne upravené pomery účastníkov v situáciách, v ktorých je potrebný okamžitý zásah súdu, dokiaľ nedôjde k ich definitívnej úprave súdnym rozhodnutím. Navrhovateľ neodkladného opatrenia musí mať právny záujem na neodkladnom opatrení, t.j. musí

osvedčiť potrebnosť dočasnej úpravy pomerov medzi stranami konania, alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená. Nariadenie neodkladného opatrenia teda predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva (nároku) a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe neodkladnej úpravy. Pre rozhodovanie súdu z právneho a skutkového hľadiska je rozhodujúci stav, ktorý je v čase rozhodovania súdu o neodkladnom opatrení. Použitie neodkladného opatrenia prichádza do úvahy tak pred začatím konania ako aj počas konania, prípadne aj po jeho skončení, pričom podmienky ich použitia sú rovnaké. Rozhodovanie súdu o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia predpokladá to, aby navrhovateľ súdu navrhol aspoň dôkazy základného významu pre osvedčenie nároku, dôkazy na osvedčenie naliehavosti, primeranosti a nevyhnutnosti neodkladného opatrenia. Súd zisťuje len tie najvýznamnejšie skutočnosti potrebné pre rozhodnutie.

37. Potreba bezodkladnej úpravy pomerov znamená, že strane konania bez vydania neodkladného opatrenia bezprostredne hrozí nenapraviteľná alebo v budúcnosti ťažko napraviteľná škoda. Osvedčenie splnenia uvedenej podmienky zaťažuje žalobcu, a to pod sankciou zamietnutia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Dokazovanie sa v tomto prípade nevykonáva, ale súd, ktorý rozhoduje o návrhu, musí mať osvedčené, že je potrebné bezodkladne upraviť pomery. Z hľadiska osvedčenia relevantných skutočností by mal žalobca súdu poskytnúť dôkazy, ktoré by jednoznačne osvedčili potrebu neodkladnej úpravy pomerov. Vzhľadom na závažnosť právnych následkov, ktoré zákon spája s nariadením neodkladného opatrenia a skutočnosť, že zasahuje podstatným spôsobom do práv druhého subjektu a obmedzuje ho, a to bez existencie samotného meritórneho rozhodnutia súdu, jeho nariadenie je na mieste len v prípadoch, kedy existujú konkrétne okolnosti preukazujúce „neodkladnosť“ takejto úpravy pomerov strán, najmä vzhľadom na preukázanie reálnej a bezprostredne hroziacej ujmy. Pri úvahe o nariadení neodkladného opatrenia treba zobrať do úvahy teda aj to, že súd je povinný v tomto konaní poskytnúť ochranu nie len strane žalobcu, ale aj strane žalovaného, ktorý prípadne môže byť obmedzený len do tej miery, aby neodkladné opatrenie nemalo za následok jeho reálne znemožnenie ochrany oprávnených záujmov.

38. V prvom rade súd viazaný právnym názorom krajského súdu konštatuje, že v preskúmvanej veci sa vzhľadom na predmet konania a žalobcami označené strany sporu jedná o súkromnoprávny spor, ktorý patrí do právomoci a vecnej príslušnosti súdu podľa príslušných ustanovení Civilného sporového poriadku. Ďalej si súd vyhodnotil, že sú splnené aj všetky ostatné procesné podmienky, za ktorých môže súd konať.

39. Žalobcovia v podanom návrhu dôvodí, že neodkladnú úpravu pomerov (t.j. potrebu nariadenia neodkladného opatrenia) odôvodňuje nielen to, že realizáciou stavby dôjde k zmareniu všeobecnej správnej žaloby, ktorá bola žalobcami podaná dňa 24.8.2018 na Krajskom súde v Košiciach, a tým k znemožneniu nápravy zásahu orgánu verejnej správy do procesných práv žalobcov v správnych konaniach, ale taktiež že žalovaný preukázateľne realizuje stavbu. Inak žalobcovia argumentujú tým, že boli preukázateľne opomenutí ako účastníci územného a stavebného konania týkajúceho sa dotknutej stavby, v dôsledku čoho sa žalobcovia objektívne nemohli predmetných správnych konaní riadne zúčastniť. Zo strany orgánu verejnej správy došlo k odňatiu možnosti žalobcov konať pred orgánom verejnej správy a tým zároveň k závažnému zásahu do procesných práv žalobcov. Žalobcovia namietajú nezákonnosť v stavebnom konaní a v rozhodnutí stavebného úradu. Otázka posudzovania zákonnosti vydaného stavebného povolenia nespadá však do právomoci, resp. vecnej príslušnosti civilného súdu. Tieto sú predmetom konania na Krajskom súde v Košiciach v konaní o podanej správnej žalobe, ktoré prebieha.

40. Žalobcovia vo vzťahu k navrhovanému neodkladnému opatreniu, ktorým sa domáhajú uloženia zákazu pokračovať v realizácii predmetnej stavby neosvedčili nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy vzhľadom na to, že žalovaný stavbou nezasahuje do pozemku žalobcov, ktorú skutočnosť žalobcovia ani netvrdili. V samotnom návrhu žalobcovia nekonkretizovali, v čom uvedená okolnosť znehodnocuje ich majetok, resp. o akú hroziacu ujmu v danom prípade by malo ísť, ale svoj návrh odôvodňujú vyššie uvedenými skutočnosťami. V návrhu vôbec neuvádzajú, k akému porušeniu ich práv, vyplývajúcich z noriem súkromného práva konaním žalovaného došlo (napr. akým spôsobom by malo byť dotknuté ich vlastnícke právo k pozemku registra „C“ KN parc. č. 2496/11 a stavby so súpisným číslom 1499 zapísané na LV č. 10952, ktoré bezprostredne susedí s pozemkom parc. č. 2496/10, na ktorom sa má nachádzať stavba), prípadne aké porušenie práv, vyplývajúcich pre žalobcov z noriem súkromného práva konaním žalovaného hrozí.

41. Súd poukazuje na záver krajského súdu (bod 26 uznesenia), že ak totiž subjekt nemôže/nevie vyvolať civilný spor podľa noriem hmotného práva, nemôže s úspechom použiť žiaden inštitút civilného sporového konania, ale len inštitúty procesného práva, ktorými je daný druh konania upravený (napr. pri sporoch z porušenia noriem verejného/správneho práva je to Správny súdny poriadok, čo žalobcovia aj využili tým, že dňa 20.9.2018 podali návrh na priznanie odkladného účinku podanej správnej žaloby na krajskom súde (konanie sp. zn. 6S/101/2018), ktoré smeruje k dosiahnutiu totožného účinku ako nariadenie neodkladného opatrenia). Inými slovami žalobcovia neoznačili konkrétnu normu hmotného súkromného práva, k porušeniu ktorej malo konaním žalovaného dôjsť.

42. Na základe vyššie uvádzaných právnych skutočností a úvah, dospel súd k záveru, že v danom prípade nie sú splnené podmienky odôvodňujúce nariadenie neodkladného opatrenia predpokladané zákonom, preto nie je potrebné bezodkladne upraviť pomery medzi stranami sporu. O zamietnutí návrhu žalobcov 1.) a 2.) na nariadenie neodkladného opatrenia súd rozhodol vo výroku I tohto rozhodnutia.

43. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v zmysle ust. § 255 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 262 ods. 1 CSP vo výroku II a to tak, že žalovanému aj napriek úspechu v konaní trovy konania z dôvodu procesnej ekonomie priamo v rozhodnutí nepriznal, nakoľko mu žiadne trovy konania nevznikli.

44. O trovách odvolacieho konania rozhodol súd vo výroku III v zmysle ust. § 255 ods. 1 CSP s poukazom na ust. § 396 ods. 1 CSP tak, že žalobcom 1.) a 2.) na základe zásady úspechu v spore priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu proti žalovanému, keďže boli v konaní úspešní. Súd zároveň nevidel priestor pre aplikáciu ust. § 257 CSP. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice II v dvoch písomných vyhotoveniach (§ 362 ods.1 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa odvolateľ domáha.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak:

- a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom,

c) súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom, alebo

d) nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali (§ 389 ods. 1 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).